

แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด
อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

The Guidelines for Promoting Public Participation in The Local Development of Ladchado
Subdistrict Municipality Phakhai District Phranakhon Si Ayutthaya Province

ณัฐยากาญจน์ อ่วมโตวงศ์^{1*} และนฤมล อนุสนธิ์พัฒน์²

Nattayakarn Auamtowong^{1*} and Nalaumon Anusonphat²

¹นักศึกษา รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

²อาจารย์ ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Received: 19 May 2023

Revised: 12 June 2023

Accepted: 13 June 2023

¹Master Student of Public Administration Faculty Humanities and Social Sciences Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

²Lecturer from the Faculty Humanities and Social Sciences Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

*Corresponding Author Email: Nattayau@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพ และ 3. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและข้อเสนอแนะในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการศึกษาแบบผสานวิธีระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ มีเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 376 คน ที่มาจากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์โยมานัน ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 ที่มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (T-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการทดสอบแอลเอสดี (LSD) และจากแบบสัมภาษณ์ จำนวน 10 คน แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์แบบเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาพบว่ามีระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 2) ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมที่แตกต่างกันในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการและด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและข้อเสนอแนะในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ (1) แจกปฏิทินแผนการดำเนินการโครงการต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนได้รับทราบผ่านช่องทางที่หลากหลาย อาจเป็นรายเดือนหรือรายไตรมาส และ (2) เปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบในการดำเนินการต่าง ๆ

คำสำคัญ: การพัฒนาท้องถิ่น, การมีส่วนร่วม, แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม

Abstract

This research consists purposes were 1. to study the public participation in the local development of Ladchado subdistrict municipality Phakhai district Phranakhon Si Ayutthaya province 2. to compare the public participation in the local development of Ladchado subdistrict municipality, Phakhai district, Phranakhon Si Ayutthaya province, classified by individual factors, namely gender, age, educational level, career, income and marital status and 3. to examine the guidelines for promoting public participation in the local development of Ladchado subdistrict municipality, Phakhai district, Phranakhon Si Ayutthaya province. This study was mixed methods research: quantitative and quality research. The instruments used for the study were questionnaire and interview forms. The sample were 376 informants using Taro Yamane, 0.05 with proportional stratified random sampling. For quantitative research, the statistics were frequency, percentage, mean, standard deviation, T-test, One – way ANOVA, and double test (LSD). In terms of qualitative research, the 10 interview forms were conducted by content analysis. The findings were as follows: 1) The public participation in the local development of Ladchado subdistrict municipality, Phakhai district, Phranakhon Si Ayutthaya province was at a high level. Considering with ranking from the highest to the lowest mean, the public participation for decision and the public participation for benefits were the highest aspect. Meanwhile, the public participation for operation was the lowest aspect; 2) The different income for informants indicated the different public participation in the local development of Ladchado subdistrict municipality, Phakhai district, Phranakhon Si Ayutthaya province. The public participation both operation and evaluation were at statistical significance of .05 and 3) There were guidelines and suggestions for promoting public participation in the local development of Ladchado subdistrict municipality, Phakhai district, Phranakhon Si Ayutthaya, namely (1) propagating the action plan with various channels monthly or quarterly and (2) disclosing public information.

Keywords: Local Development, Public Participation, Guidelines for Promoting Public Participation

บทนำ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 3 ในมาตรา 25-49 ที่ให้สิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทย ซึ่งส่งผลให้เกิดกระแสการตื่นตัวของประชาชนในเรื่องสิทธิมนุษยชน มีการเรียกร้องสิทธิในการรับรู้และสิทธิในการเข้ามามีส่วนร่วม มีการรวมตัวเป็นกลุ่มประชาสังคมและเริ่มเรียกร้องเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและบริหารงานภาครัฐที่โปร่งใสเป็นธรรม รวมทั้งการเปิดพื้นที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการโดยตรง ส่งผลให้ภาครัฐต้องเปิดระบบราชการเข้าสู่กระบวนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participative Democracy) ที่ยอมรับให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการมากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2560) และในหมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นองค์กรหลักในการจัดบริการสาธารณะและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่ และให้มีหน้าที่ในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและมีอิสระในการบริหาร การจัดการบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง กำหนดให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น (ณัฐพล ใจจริง และกฤษณ์ วงศ์วิเศษธร, 2559)

ด้วยความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังเห็นว่ามีกำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น ต้องเป็นตัวแทนของประชาชนซึ่งมาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านกระบวนการเลือกตั้ง และยังกำหนดให้มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานและตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ตรงจุดแก้ไขปัญหาที่รวดเร็วและมีความโปร่งใส รวมทั้งเป็นวิธีการที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน สะท้อนความเป็นเจ้าของชุมชนและเกิดความเป็นประชาธิปไตยท้องถิ่น ดังนั้นหน่วยงาน/องค์กรรัฐจึงต้องมุ่งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์การเกิดขึ้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคือเป็นรากฐานของการพัฒนาประชาธิปไตย (อรรถัย ก๊กผล, 2552)

เทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดงหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลลาดชะโด ที่เป็นแผนยุทธศาสตร์กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาของเทศบาลตำบลลาดชะโด ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจและจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาให้ตำบลหนองน้ำใหญ่และตำบลจักราช ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ของเทศบาลตำบลลาดชะโด ได้มีความเจริญยิ่งขึ้น ซึ่งที่ผ่านมาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบลยังขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การไม่ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์ประชุมสภาเทศบาล ประชาชนยังไม่เข้าใจในการจัดทำยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งอาจจะสังเกตได้ว่าในการเสนอโครงการในการประชุมประชาคมหมู่บ้าน จะเสนอเฉพาะโครงการที่เกี่ยวกับถนน น้ำ ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น แต่จะไม่ให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์การพัฒนาในด้านอื่น ๆ เลย ประชาชนที่อาศัยอยู่ไม่มีสิทธิหรือมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างแท้จริงไม่ครบทุกด้าน ทำให้ผลของการพัฒนาท้องถิ่นที่ปรากฏต่อสาธารณะนั้นไม่ตรงตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของชุมชนอย่างแท้จริง และปัญหาในเรื่องของวันและเวลาในการเข้าร่วมเวทีประชาคมที่ทำให้ประชาชนไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างทั่วถึง เป็นต้น (เทศบาลตำบลลาดชะโด, 2565)

ดังนั้น บทบาทของหน่วยงานท้องถิ่นหรือเทศบาลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น จึงมีความสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ย่อมรู้ถึงปัญหาและความต้องการของตนเองมากที่สุดอย่างแท้จริง ซึ่งเมื่อประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นก็จะมีวิธีการที่จะนำเสนอโยบายไปสู่การแก้ไขปัญหาและสามารถตอบสนองความต้องการของตนเองและชุมชน ตลอดจนการพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพจากประเด็นดังกล่าว จึงเป็นเหตุผลให้ผู้วิจัยสนใจจะศึกษาว่า ประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดงหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโดในด้านต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด และหาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและข้อเสนอแนะในการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้นำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดงหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้มากยิ่งขึ้น และนำแนวทางการส่งเสริมในการพัฒนาท้องถิ่นที่ได้นำมาปรับใช้ เพื่อทำให้การพัฒนาท้องถิ่นเกิดผลสัมฤทธิ์และเป็นประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนอย่างแท้จริงต่อไป เพื่อจักได้มีชุมชนที่มีความเข้มแข็งและมั่นคงอย่างยั่งยืนสืบต่อไป การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น จากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของโคเฮน และอัฟฮอฟ (Cohen and Uphof, 1980) ได้จำแนกขั้นตอนการมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) (วิชญ์ หยกจินดา, 2557, น.10-11) เพื่อเป็นขั้นตอนในการส่งเสริมให้ประชาชนเกิดการมีส่วนร่วมกันในการพัฒนาท้องถิ่นในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังต้องมีแนวทางการดำเนินงานเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ 1) กระบวนการการดำเนินงานที่แสดงถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เช่น การดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์/โครงการของส่วนราชการ 2) กำหนดให้มีช่องทางในการสื่อสารเพื่อให้ข้อมูลข่าวสารและ

รับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ 3) ให้มีคณะทำงานในรูปแบบต่าง ๆ และ 4) จัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ (ขวัญลักษณ์ กาวิละ, 2557, น.54)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพ
3. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและข้อเสนอแนะในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยผสมผสานวิธีระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย

1.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 6,280 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 376 คน ที่มาจากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 และทำการสุ่มด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน

1.3 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ จำนวน 10 คน คือ นายกเทศมนตรีตำบลลาดชะโด, ปลัดเทศบาลตำบลลาดชะโด, หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล, นักพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, กำนันตำบลหนองน้ำใหญ่, กำนันตำบลจักราช, ผู้ใหญ่บ้าน, ประธานคณะกรรมการชุมชน, นักวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ และปราชญ์ชาวบ้าน

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์ (Interview) ที่สร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทาง โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับการสัมภาษณ์ ส่วนที่ 2 ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและข้อเสนอแนะในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล มีลักษณะแบบสัมภาษณ์เป็นแบบปลายเปิด และ 2) แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตลอดจน ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1) นำแบบสอบถามพบอาจารย์ที่ปรึกษาและดำเนินการปรับปรุงตามคำแนะนำ 2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา โดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, น.249) พบว่ามีค่า

IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 และ 3) การทดลองใช้เครื่องมือกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีของ Cronbach (1951, p.274; อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด, 2558) ซึ่งผลการประเมินค่าความเชื่อมั่นมีความเชื่อมั่น 0.92

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมาย และการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง และ 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ (Document Research) อาทิ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมาย มาวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และ 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติทางการวิจัย เพื่อหาค่าความแปรปรวนหรือการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบแอลเอสดี (LSD)

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่า F-test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance: One Way ANOVA) และจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี (Least Significant Difference: LSD)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอฟักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอฟักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอฟักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอฟักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.70	1.00	มาก
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	3.31	1.18	ปานกลาง
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	3.71	0.97	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	3.34	1.19	ปานกลาง
รวม	3.57	1.03	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอฟักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.57$, S.D.=1.03) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{x}= 3.71$, S.D.=0.97) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{x}= 3.70$,

S.D.=1.00) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ($\bar{x}= 3.34$, S.D.=1.19) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\bar{x}= 3.31$, S.D.=1.18) ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและสถานภาพที่ต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลแตกต่างกันสรุปได้ ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วม	ปัจจัยส่วนบุคคล					
	เพศ	อายุ	ระดับการศึกษา	อาชีพ	รายได้ต่อเดือน	สถานภาพ
	Sig	Sig	Sig	Sig	Sig	Sig
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	.604	.148	.618	.054	.378	.283
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	.843	.211	.436	.078	.025	.197
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	.660	.089	.213	.820	.508	.528
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	.648	.140	.317	.476	.021	.130
ภาพรวม	.765	.098	.270	.363	.196	.197

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและสถานภาพที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลแตกต่างกัน

3. แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เทศบาลควรมีการประชาสัมพันธ์แนวทางการพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนทราบล่วงหน้า และเปิดช่องทางให้ประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ผ่านช่องทางออนไลน์ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการเทศบาลควรแจ้งปฏิทินแผนการดำเนินการโครงการต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนได้รับทราบผ่านช่องทางที่หลากหลายอาจเป็นรายเดือน หรือรายไตรมาส และสำรวจวันเวลาที่ประชาชนสะดวกก่อนวางแผนการดำเนินโครงการ 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ควรสำรวจความต้องการของประชาชนในการฝึกอบรม เพื่อนำมาจัดทำโครงการนำเสนอเป้าหมายของแผน/โครงการให้ประชาชนทราบว่า ประชาชนจะได้รับประโยชน์อะไรบ้างให้ชัดเจน ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ในช่องทางต่าง ๆ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลเทศบาลควรมุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลโครงการต่าง ๆ ซึ่งเป็นช่องทางที่ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายให้มีความหลากหลายทุกช่องทาง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดงรัก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดงรัก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดงรัก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.57$, S.D.=1.03) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{x}= 3.71$, S.D.=0.97) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{x}= 3.70$, S.D.=1.00) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ($\bar{x}= 3.34$, S.D.=1.19) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\bar{x}= 3.31$, S.D.=1.18) ตามลำดับ

2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดงรัก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพ พบว่า เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดงรัก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และสถานภาพ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานภาพ ที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดงรัก จังหวัดพระนครศรีอยุธยาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยส่วนประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดงรัก จังหวัดพระนครศรีอยุธยาในภาพรวมแตกต่างกัน จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและข้อเสนอแนะในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดงรัก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและข้อเสนอแนะในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดงรัก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 3.1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้บริหาร สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้นำชุมชน ลงพื้นที่สำรวจความคิดเห็นประชาชนในการจัดทำโครงการฝึกอบรมในด้านต่าง ๆ เช่น ความต้องการทางด้านอาชีพในชุมชน เพื่อตั้งงบประมาณในการจัดทำโครงการฝึกอบรม สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชน รวมถึงไปถึงยุทธศาสตร์ในด้านต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมในการพัฒนาท้องถิ่น ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารกำหนดการประชาคมล่วงหน้าให้หลากหลายช่องทางมากกว่านี้ จัดสรรเวลาในการประชาคมให้มีความเหมาะสมกับประชาชน 3.2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ จัดกิจกรรม/โครงการที่สร้างการมีส่วนร่วมร่วมกันระหว่างเทศบาลและชุมชน โดยการลงพื้นที่แต่ละหมู่บ้านทุกเดือน หรือทุก ๆ 3 เดือน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้แก่ประชาชน เทศบาลควรแจ้งปฏิทินแผนการดำเนินการโครงการต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนได้รับทราบผ่านช่องทางที่หลากหลาย อาจเป็นรายเดือน หรือรายไตรมาส ในการดำเนินการโครงการต่าง ๆ ของเทศบาล หากกลุ่มเป้าหมายเป็นประชาชน ควรสำรวจวันเวลาที่ประชาชนสะดวก ก่อนวางแผนการดำเนินโครงการ และควรสร้างแรงจูงใจให้แก่ประชาชนให้เห็นถึงประโยชน์ในการเข้าร่วมดำเนินโครงการต่าง ๆ 3.3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ควรชี้แจงถึงผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับหากได้เข้ามามีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ ร่วมกัน สำรวจความต้องการของประชาชนในการฝึกอบรม เพื่อนำมาจัดทำโครงการให้ประชาชนเกิดรายได้ จัดทำโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวกับด้านการศึกษา ศาสนา อาชีพและกีฬาให้มากขึ้น และมีกรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงประโยชน์ต่าง ๆ ที่ประชาชนจะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมนั้น ๆ และ 3.4) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลเทศบาลควรแจ้งรายละเอียดผลการดำเนินงานในโครงการต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่หลากหลาย เพื่อให้สร้างความโปร่งใส ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูล

และรับรู้ข่าวสารได้ง่าย และเพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน ควรจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นประชาชนในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ของเทศบาลเป็นรายไตรมาส และสร้างช่องทางให้ประชาชนทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลโครงการต่าง ๆ ซึ่งเป็นช่องทางที่ประชาชนเข้าถึงได้

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ ทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าในปัจจุบันประชาชนในเขตเทศบาลตำบลลาดชะโด เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นการเสนอความคิดเห็น การร่วมกันเสนอปัญหาและความต้องการในการพัฒนาท้องถิ่นมากกว่าในอดีต เพราะประชาชนมีความต้องการที่จะเสนอปัญหาและเสนอความต้องการเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้มีความก้าวหน้าและทันสมัย มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สอดคล้องกับวันกวี คุ่มคง (2557, น.59-60) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จัหวัดชลบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จัหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และสถานภาพที่ต่างกันส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกันทุกด้าน ส่วนประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนน้อย ต้องการเห็นความเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาของท้องถิ่นให้มีศักยภาพมากขึ้น ประชาชนที่มีรายได้น้อยอาจมีเวลามากกว่าคนที่มีการประจำและมีรายได้สูง ๆ จึงให้ความสนใจและให้ความสำคัญในการเสนอความต้องการที่จะให้เทศบาลได้นำไปดำเนินการเป็นโครงการ/กิจกรรม/แผนงานต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นและเป็นประโยชน์ เพื่อให้มีความเป็นอยู่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สอดคล้องกับศุภาวดี กรมทอง (2557, น.61) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร พบว่า ในด้านรายได้ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมี เพศ ระดับการศึกษา สมาชิกในครอบครัว รายได้และรายจ่ายต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอดักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มี ดังนี้

3.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเทศบาลควรมีการประชาสัมพันธ์แนวทางการพัฒนาท้องถิ่นการดำเนินการและเป้าหมายให้ประชาชนทราบล่วงหน้า เปิดช่องทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ผ่านช่องทางออนไลน์ พร้อมทั้งจัดทำคู่มือแจกประชาชน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและความสำคัญของการเข้าร่วมเวทีประชาคม สอดคล้องกับสุภาภาญจน์ ชัยฤกษ์, กฤตกร ทองนอก และสมปอง รักษาธรรม (2564, น.65) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเสาธง อำเภอรอนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วม

ร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช หน่วยงานจะต้องมีการประชาสัมพันธ์และเพิ่มช่องทางให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม โดยการสร้างความเชื่อมั่นและเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาเป็นส่วนร่วมในคณะกรรมการหรือคณะกรรมการรับฟังความเห็น ข้อเสนอ ข้อมูล หรือแนวทางการตัดสินใจหรือแนวปฏิบัติให้มากที่สุด ทั้งนี้ ต้องกระทำโดยปราศจากอคติหรืออยู่บนเงื่อนไขแห่งความขัดแย้งเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถชี้แจงเหตุผลต่าง ๆ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ได้

3.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ เทศบาลควรแจ้งปฏิทินแผนการดำเนินการโครงการต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนได้รับทราบผ่านช่องทางที่หลากหลายอาจเป็นรายเดือน หรือรายไตรมาส และสำรวจวันเวลาที่ประชาชนสะดวกก่อนวางแผนการดำเนินโครงการและสร้างแรงจูงใจให้แก่ประชาชนให้เห็นถึงประโยชน์ในการเข้าร่วมดำเนินโครงการต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่าเทศบาลควรสร้างแรงจูงใจ และต้องมีการพัฒนาในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินโครงการต่าง ๆ ให้มากขึ้น สอดคล้องกับวารสาร มาลาแฉวัณท์ (2559, น.62-63) ได้วิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล อำเภอลาด จังหวัดภูเก็ต พบว่า แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล อำเภอลาด จังหวัดภูเก็ต มีแนวทางดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ปรับปรุงวิธีการแจ้งข้อมูลข่าวสาร และการประชาสัมพันธ์ให้กว้างขวางขึ้น ด้านแรงจูงใจ สร้างแรงจูงใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยการสนับสนุนการจัดงานหรือกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง และด้านการสร้างความเป็นเจ้าของ โดยกระตุ้นจิตสำนึกความเป็นเจ้าของ และสร้างพฤติกรรมความต้องการจากการตระหนักถึงปัญหาาร่วมกัน

3.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ควรสำรวจความต้องการของประชาชนในการฝึกอบรม เพื่อนำมาจัดทำโครงการนำเสนอเป้าหมายของแผน/โครงการให้ประชาชน สอดคล้องกับสุขชาติ พริกเล็ก, ไพรัตน์ ฉิมหาด และเดโช แซ่ม้าแก้ว (2565, น.65) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงส์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน พบว่า ด้านการรับผลประโยชน์ควรดำเนินงานหรือโครงการต่าง ๆ ให้ตรงตามความต้องการของประชาชน

3.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล เทศบาลควรมุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลโครงการต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับอดุลเดช ถาวรชาติ (2563, น.60) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ควรมีแนวทางส่งเสริมการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงสิทธิและผลประโยชน์จากการเข้าไปมีส่วนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ประชาชนได้เรียนรู้กระบวนการร่วมกันในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ควรให้ประชาชนร่วมเป็นคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานต่าง ๆ มากขึ้น ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ และควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมในการติดตาม ตรวจสอบการบริหารงานมากขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควรสร้างความรู้ความเข้าใจในยุทธศาสตร์การพัฒนาแต่ละด้านของเทศบาลให้แก่ประชาชนได้รับทราบอย่างเป็นขั้นตอน และเป็นระบบ เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้แก่ประชาชน

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ควรมีการรณรงค์ให้ความรู้รายละเอียดต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นแผนงานหรือโครงการที่เทศบาลจะดำเนินการ ให้ความรู้เรื่องบทบาทอำนาจหน้าที่ของเทศบาล จะทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น และ

ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ เสียงตามสาย หน้าเว็บไซต์ของเทศบาล เฟซบุ๊กของเทศบาล เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมต่างหรือโครงการต่าง ๆ ของเทศบาล

1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ควรมีการสำรวจความต้องการของประชาชนในด้านต่าง ๆ ที่ประชาชนต้องการผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่หลากหลาย และจัดทำแบบสำรวจการได้รับผลประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินงานของเทศบาลผ่านระบบออนไลน์หรือจากแบบสอบถาม และกำหนดแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลให้ชัดเจน สามารถปฏิบัติได้จริง

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินและตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาลทั้งทางตรงและทางอ้อมเป็นประจำทุกปี พร้อมทั้งจัดทำรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนได้ทราบ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยอื่น ๆ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้ทราบข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น

2.2 ควรศึกษาวิจัยบทบาทของผู้นำท้องถิ่นและความคาดหวังของประชาชนต่อผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้ทราบข้อมูล นำมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารท้องถิ่นให้มีคุณภาพต่อไป

2.3 ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกันทรวิชัยหรือภายในจังหวัดเดียวกัน เพื่อให้ทราบข้อมูลที่หลากหลาย

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ดี ด้วยความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล อนุสนธิ์พัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ รองศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการทำการค้นคว้าอิสระ พร้อมทั้งช่วยตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ จนการค้นคว้าอิสระฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลหลักที่กรุณาตอบแบบสัมภาษณ์เป็นอย่างดี ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ครอบครัว ญาติพี่น้องทุกคนที่ให้กำลังใจ แก่ผู้วิจัยตลอดมาประโยชน์จากงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่ บิดา - มารดา ตลอดจนบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ประศาสน์การศึกษา แก่ผู้วิจัย

เอกสารอ้างอิง

ณัฐพล ใจจริง และกฤษณ์ วงศ์วิเศษธร. (2559). *อำนาจหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. สืบค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2565, จาก <https://www.wiki.kpi.ac.th>

บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2558). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กทม.: ตักสิลาการพิมพ์.

เทศบาลตำบลลาดชะโด. (2566). *แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2566 - 2570)*. งานนโยบายและแผนสำนักปลัด ตำบลลาดชะโด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *การวัดด้านจิตพิสัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.

วันกวี คุ้มคง. (2557). *การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดชลบุรี*. (ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- วารุต มาลาแฉ้วจัทร์ และวราภรณ์ เทพสัมฤทธิ์พร. (2559). แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต*, 12(1), 103-122.
- ศุภาวดี กรมทอง. (2557). *การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร*. (ปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- สุชาติ พริกเล็ก, ไพรัตน์ ฉิมหาต และเดโช แซ่น้ำแก้ว. (2565). การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงษ์ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารมหาจุฬานาคทรรศน์*, 9(4), 436-452.
- สุภากาญจน์ ชัยฤกษ์, กฤตกร ทองนก และสมปอง รักษาธรรม. (2564). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเสาดง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์*, 13(2), 104-114.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.). (2560). *การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม: เทคนิควิธีและการนำไปสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อและสิ่งพิมพ์แก้วเจ้าจอม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- อรทัย ก๊กผล. (2552). *คู่มือ การมีส่วนร่วมของประชาชนสำหรับผู้บริหารท้องถิ่น*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญ สนิทวงศ์การพิมพ์.
- อดุลเดช ถาวรชาติ. (2563). แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์. *บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์*, 8(3), 79-90.